

>> Carme Llopart Sanchiz (Barcelona, 1948).

>> La Carme conserva al mòbil fotos que envien els

Carme Llopart Sanchiz

l'alegria de recollir i d'acompanyar la vida

La Carme Llopart, igual que els seus germans, va néixer a casa. Era l'any 1948, a Barcelona. Quan la mare era a punt de parir el germà petit va dir als grans que marxessin al pis d'uns veïns, que la cigonya no s'aturaria si hi havia nens a casa. Eren temps de tabús, i el naixement era un dels grans misteris. La Carme i el seu germà, des de cals veïns, anaven preguntant: «Ja ha arribat, mare? Ja ha arribat?». En aquells temps les llevadores estaven molt ben considerades, i cada ciutat i poble tenia la seva. Coneixien les dones, estaven al seu servei nit i dia, i quan arribava el moment del bateig, en lloc de la mare hi anava ella.

Molts gironins deuen haver nascut a les mans de la Carme. Des de 1983 i fins que es va jubilar, va atendre a l'Hospital de Santa Caterina i a diversos hospitals gironins. També ha ajudat moltes dones a parir a casa, una experiència que li ha permès entendre la saviesa del cos quan el deixem treballar espontàniament: «Parim com va parir la primera dona que hi va haver. Sovint s'oblida que els humans som mamífers. El cos sap perfectament què ha de fer. Jo sempre dic que les dones, en la nostra

cultura, per parir necessitem connectar amb el mamífer que som, guiar-nos per l'instint». El part és com un llac glaçat —explica—, però la dona s'hi ha de llançar per arribar a l'altra vora».

Donar vida a un altre ésser és un dels moments en què les dones es poden sentir més a prop de la terra, de la meravella i del límit. És notar que formen part d'alguna cosa que les depassa, com aquell darrer crit que no acaba de ser seu i que precedeix el naixement. La Carme explica que la majoria de parts comencen al vespre, de nit o de matinalda, que és quan la ment descansa i els depredadors es retiren, i que, com els mamífers que s'aïllen per parir, la dona també necessita un lloc segur i íntim, un cau: «És summament vulnerable. El seu cos no podria reaccionar davant de cap perill. El part et transporta a un espai desconegut on tens moltes sensacions diferents, on no tens temps d'adaptar-te

«El part és un llac glaçat —explica—, però la dona s'hi ha de llançar per arribar a l'altra vora»

perquè ja en vénen de noves que en certs moments et fan pensar “d'aquí no me'n surto”, o “mai no tornaré a ser la mateixa” o “és que em moro, em moriré, no puc més”». La naturalesa, però, sembla tenir-ho tot previst: «El cos ens ajuda a fer que el record del dolor del part no sigui tan viu com quan l'estàs vivint».

Al nostre país, les llevadores no van tenir titulació fins a principis del segle xx. Després, quan els hospitals van començar a escampar-se pel territori, s'hi van integrar, i el seu paper va quedar relegat a ajudar el ginecòleg. I van canviar moltes coses. Una de les primeres, el temps: «Es naixia força marcat pel rellotge. T'ho ensenyaven així i ni t'ho plantejaves, però en realitat el temps només compta si alguna cosa no va bé. Cada bebè i cada mare necessita el seu temps. Hi ha un moment en què les contraccions s'abaixen, i això està descrit als llibres, però no als publicats a Espanya. I no hi ha cap perill. És que el cos de la dona fa petites aturades i torna a engegar. Si no trenques la bossa, generalment es trenca sola, i ho fa al final de la dilatació, que és quan l'espai cap a vagina és més gran. Però jo, a l'hospital, no ho havia pogut veure quasi mai perquè

pares dels nadons que ha ajudat néixer.

>> Bossa de roba balança per pesar a casa els nounats.

JUDIT PUJADÓ > TEXT I FOTOS

ADREÇA WEB
PER ESCOLTAR
L'ENTREVISTA
goo.gl/vsNpAG

s'hi intervenia. No cal fer l'episiotomia. Molts ginecòlegs segueixen dient que el problema d'incontinències i de prolapses de bufeta de les dones grans és per no haver fet episiotomia quan la causa real sol ser la pluja d'intervencions que es practiquen abans del naixement. Et puc assegurar que hi ha episiotomies que han causat problemes en la vida sexual de moltes dones. El cos és savi i, si s'ha d'estripar, ho fa per la part que té menys implicació». Altres canvis afecten la posició durant el part: «La més fisiològica és la verticalitat. A la gatzoneta, agenollada, a prop de terra i flexionant molt les cames».

La Carme viu el naixement d'un nou ésser des d'un acompanyament que comporta la responsabilitat que tot vagi bé, que mare i fill es trobin en condicions òptimes, però també transmetre a la dona, que creu en ella, que té la força a dins per arribar al final.

«Màxim respecte per a aquest bebè que neix. El món del bebè dura nou mesos, però és el seu món, i surt en un altre món i no li queda res del de dintre: l'espai és gran per a ell; a dins era líquid, a fora hi ha aire que li resseca la pell; a dintre la temperatura del cos es mante-

nia estable, a fora ho haurà de treballar; la respiració, el menjar a través del cordó umbilical, de la sang de la mare... és un canvi total». Per això és tan important que la mare no se separi gaire d'ell. L'ha d'ajudar perquè acaba de sortir d'una mena de paradís perdut de retorn impossible, i perquè, al capdavant, el que sí que reconeix el nadó és la veu de la mare i del pare... La Carme mira de no tocar gaire els nounats perquè són els pares els que han d'establir-hi aquest primer vincle, que serà per sempre. Sense aquest vincle, créixer serà més difícil per al nen. «Amb els anys de fer de llevadora penso que estàs assistint a una mort, no física, del bebè en un món, i a un néixer en un altre món. He arribat a la conclusió que això té molt a veure amb quan morim. Marxem d'un espai i diuen que ens n'anem a un altre que desconeixem. El bebè que és a dintre de la mare no

«El món del bebè dura nou mesos, però és el seu món, i surt en un altre món i no li queda res del de dintre»

és el bebè que surt. El bebè és empès a fora per l'úter, que es contrau. Ell no sortiria si no es produís un seguit de processos hormonals, si no se li acabés l'espai. Com a nosaltres, quan el nostre cos es fa vell i n'hem d'anar marxant». El fet és, però, que d'aquest moment tan difícil, d'aquest passar d'un món on tot ens era donat a un món on ens tocarà treballar de valent, només se'n tenen records fins als quatre anys. De grans, no en recordem res.

«No et pots imaginar les coses que he après, en els parts —comenta la Carme—. He après a respectar la voluntat de cada dona, a ser humil per aprendre una mica d'elles, a confiar en la vida. Quan vols anar cap a un lloc i veus que la vida t'hi va posant dificultats, malament... Sense tanta baralla, la vida t'acaba portant el que necessites que et porti, i això et fa gaudir molt més. Això no vol dir que no t'hi hagi d'esforçar si vols avançar, no vol dir que no hi hagi coses que no puguin costar un esforç. Però si veus que una cosa no es posa de cara, arriba un moment que has d'acceptar-ho».

JUDIT PUJADÓ

Dossier

Dones periodistes gironines

Maria Gràcia Bassa,
escriptora expatriada

On és la **plaça de l'Oli,**
Sr. Carreras?

Edita: Diputació de Girona | Fundada el 1856 | Segona Època

REVISTA DE GIRONA

🔍 📧 🏠

📄 NÚMERO ACTUAL 📄 NÚMEROS ANTERIORS 📅 HEMEROTECA 📏 NORMES DE REDACCIÓ 🛒 PUNTS DE VENDA

Crèdits # Contacte

La cervesa gironina

.....

El dossier d'aquesta edició de la revista, dedicat a la cervesa i coordinat per Albert Vilar, remet —ni que sigui per la concomitància de l'alcohol— a una altra beguda que encara té més tradició a les nostres comarques: el vi. L'hemeroteca conté uns quants articles que en parlen, des del que Salvador Garcia-Arbós va escriure al número 253 sobre els vins dels àpats institucionals fins al que Pep Taberner va dedicar al 279 als vins del Bullí. A més, Lluís Tolosa va fer al 274 un repàs dels cellers més joves i prometedors de l'Empordà, i José Luis Bartolomé va publicar al 278 un curiós estudi sobre les referències gregues i llatines als noms dels nostres vins.

Pel que fa a l'entrevista de Josep Pastells a Pere Codina i Pere Garcia, centrada en els anys més esplendorosos del Teatre Municipal de Girona, pot ser complementada amb el text en què, al 138, Joan Ribas parlava d'aquest edifici poc després que Codina deixés de dirigir-lo. «Ha regit el teatre amb entusiasme i una bona dosi d'improvisació (...) S'adaptava a tot i buscava solucions dintre

dels mitjans disponibles: des d'encarregar un pastís monumental a pintar de negre tot l'escenari o arrencar les butaques», explicava Ribas de Codina. El metge, escriptor i polític Laureà Dalmau, protagonista dels *Clàssics revisitats* de Vicenç Pagès, també va escriure alguna obra de teatre. «Era un bon poeta, un humanista», en deia Camil Geis al número 84. «L'any 1939 va deixar la família i va anar tot sol cap a l'exili. No va poder tornar fins al cap de deu anys, però aleshores va topiar amb una ciutat difícil, plena d'egoïsmes, d'incomprensions i de revenges», relatava Narcís-Jordi Aragó al 178. Finalment, l'article de Rosa Maria Gil Tort sobre els inicis de l'obra cultural de la Caixa entronca amb el que Oriol Puig va dedicar al 210 als setanta anys d'història de Caixa Girona. «La necessitat del primer govern franquista de reactivar una producció agrícola estancada en un país que passava gana i es trobava en la misèria després de la Guerra Civil va tenir molt a veure amb la creació de l'entitat», assenyalava Puig.